CHIẾN THẮNG ĐIỆN BIÊN PHỦ TRONG TIẾN TRÌNH LỊCH SỬ DÂN TỘC

PHẠM QUỐC TRUNG
Khoa Lịch sử, Trường Đại học Sư phạm, Đại học Huế

Nhận bài ngày 06/4/2025. Sửa chữa xong 11/4/2025. Duyệt đăng 17/4/2025.

Abstract

Dien Bien Phu was a monumental success of the Vietnamese army and people, demonstrating the patriotism and historical resilience of Vietnam in the war against French colonialism. The victory at Dien Bien Phu was not only a military triumph but also an intellectual and emotional achievement of the Vietnamese nation. It astonished the international community with the determination and strength of the Vietnamese army and people. This victory stands as a testament to the unity and steadfastness of the Vietnamese people in their struggle for independence, freedom, and the defense of national sovereignty. With a profound understanding of military psychology and tactics, the Vietnamese army skillfully led the campaign, leveraging terrain and psychological factors to secure victory.

Keywords: *Dien Bien Phu, historical process, history, nation.*

1. Đặt vấn đề

Chiến thắng Điện Biên Phủ là một mốc son chói lọi trong lịch sử dân tộc Việt Nam, đánh dấu sự kết thúc của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp kéo dài 9 năm. Như Đại tướng Võ Nguyên Giáp đã viết: Điện Biên Phủ là chiến thắng vẻ vang nhất của quân đội Việt Nam trong thế kỷ XX, một chiến thắng có tầm vóc lịch sử to lớn. Chiến thắng Điện Biên Phủ không chỉ mang ý nghĩa to lớn đối với Việt Nam mà còn có tầm ảnh hưởng quan trọng đối với phong trào giải phóng dân tộc trên thế giới. Như nhà sử học Pháp Pierre Journoud nhận định: "Điện Biên Phủ đã trở thành một biểu tượng cho sự thức tỉnh của các dân tộc bị áp bức" [10]. Nghiên cứu chiến thắng Điện Biên Phủ giúp hiểu sâu sắc hơn về nghệ thuật quân sự Việt Nam cũng như vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp. Như nhà nghiên cứu Trần Bạch Đằng nhận xét: "Điện Biên Phủ là tấm gương sáng ngời về nghệ thuật chỉ đạo chiến trận của Đảng và Bác Hồ" [11]. Chiến thắng Điện Biên Phủ có ý nghĩa to lớn trong tiến trình lịch sử dân tộc Việt Nam, đồng thời có tầm ảnh hưởng quan trọng đối với phong trào giải phóng dân tộc thế giới.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Đỉnh cao nghệ thuật Quân sự của chiến dịch Điện Biên Phủ trong chín năm kháng chiến chống Pháp

Vào tháng 10 năm 1953, khi thực dân Pháp thực hiện Kế hoạch Nava, Bộ Chính trị Trung ương Đảng đã họp tại Tỉn Keo để thông qua kế hoạch Đông Xuân 1953-1954. Đại tướng Võ Nguyên Giáp trình bày kế hoạch và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nhận định chiến lược sâu sắc: "Địch tập trung quân để mạnh, ta buộc chúng phân tán để yếu." Nguyên tắc chiến lược là tập trung tấn công vào các điểm địch yếu nhưng quan trọng, buộc chúng phải phân tán binh lực và giảm khả năng đối phó. Chiến thắng Điện Biên Phủ là bài học lịch sử và đỉnh cao nghệ thuật quân sự Việt Nam, thể hiện sức mạnh đoàn kết và trí tuệ dân tộc.

Email: trungphamdhsphue@gmail.com

Kết luận tại Hội nghị, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định: Hướng Tây Bắc sẽ là hướng chính, các hướng khác là phối hợp. Tuy nhiên, trong hoạt động có thể thay đổi tùy theo tình hình [3].Thực hiện chủ trương chiến lược, từ ngày 19 tháng 11 đến 23 tháng 11 năm 1953, Tổng Quân ủy và Bộ Quốc phòng triệu tập cán bộ cấp trung đoàn trở lên phổ biến kế hoạch tác chiến Đông Xuân 1953-1954. Trong thời gian Hội nghị đang diễn ra, thì ngày 20/11/1953, địch phát hiện ta điều động lực lượng lên Tây Bắc (Đại đoàn 316), H. Nava liền cho quân nhảy dù chiếm đóng Điện Biên Phủ [8]. Ý đồ đổ quân xuống Điện Biên Phủ của Nava đã được Hội nghị trao đổi và thảo luận, rồi đi đến nhận định: Trước sự tấn công của ta, địch đã phải bị động và phải phân tán một bộ phận lực lượng cơ động lên Điện Biên Phủ để yểm hộ cho Tây Bắc và bảo vệ Thượng Lào, để làm phá sản kế hoạch tiến công của ta... Dù tình hình phía ta có thay đổi thế nào, thì việc quân Pháp nhảy dù xuống Điện Biên Phủ căn bản có lợi cho ta và góp phần to lớn làm nên thắng lợi Điện Biên Phủ năm 1954. Trong chiến dịch Điện Biên Phủ năm 1954, điều quan trọng trước hết chính là cách đánh chiến dịch, nói cách khác đây là việc xác định chính xác phương châm tác chiến chiến dịch làm cơ sở cho việc phải quyết tâm chiến đấu giành thắng lợi hoàn toàn . Phương châm tác chiến của ta trong chiến dịch Điện Biên Phủ được xuất phát từ thực tế khách quan và chủ quan.

Lịch sử đã chứng minh rằng dưới sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh, quyết định chuyển đổi chiến lược từ "đánh nhanh, thắng nhanh" sang "đánh chắc, tiến chắc" của Đại tướng Võ Nguyên Giáp là yếu tố quan trọng dẫn tới chiến thắng lịch sử tại Điện Biên Phủ. Đây không chỉ là một nét đặc trưng táo bạo mà còn là sáng tạo xuất sắc, đóng vai trò quyết định trong thắng lợi của chiến dịch. Sau khi phân tích cẩn thận tình hình thực tế và tương quan lực lượng giữa ta và địch trên chiến trường, Bộ Tư lệnh Chiến dịch, bằng sự cân nhắc kỹ lưỡng và phức tạp, đã quyết định thay đổi phương châm tác chiến từ "đánh nhanh, thắng nhanh" sang "đánh chắc, tiến chắc" bằng cách áp dụng phương pháp chiến đấu tuần tự, từng bước. Theo phương châm này, chúng ta tập trung đánh chiếm từng cứ điểm, từng cụm cứ điểm, đồng thời tổ chức phòng ngự vững chắc tại các vị trí đã giành được. Ban đầu, phương châm "đánh nhanh, thắng nhanh" với kế hoạch giành chiến thắng chỉ trong 3 đêm 2 ngày được lựa chọn nhằm giảm bớt khó khăn về hậu cần. Tuy nhiên, khi nhận ra những rủi ro có thể dẫn đến thất bại, Đại tướng Võ Nguyên Giáp cùng Bộ chỉ huy chiến dịch đã cẩn trọng quyết định thay đổi sang một phương án an toàn hơn: kéo dài cuộc chiến với địch. Quyết định chuyển sang phương châm "đánh chắc, tiến chắc" được đưa ra chỉ vài giờ trước khi trận chiến chính thức bắt đầu. Điều này minh chứng cho sự chuẩn bị kỹ lưỡng để đảm bảo một thắng lợi toàn diện, phù hợp với lời dặn dò của Chủ tịch Hồ Chí Minh trước khi chiến dịch diễn ra. Nghệ thuật phân tán lực lượng địch trên chiến trường trong chiến dịch Điện Biên Phủ đã thể hiện trình độ chỉ huy chiến thuật tinh tế. Với sự hỗ trợ tối đa từ Mỹ, Navarre đã tập trung mọi nguồn lực để biến Điện Biên Phủ thành tập đoàn cứ điểm quân sự mạnh nhất Đông Dương lúc bấy giờ. Kế hoạch này nhằm thu hút quân chủ lực của ta vào một trận địa mà họ cho là bất khả xâm phạm. Tại đây, quân Pháp đạt con số cao nhất lên tới 16.200 binh lính, phân bổ theo mô hình 3 phân khu liên kết với 49 cứ điểm hỗ trợ lẫn nhau, kết hợp với hệ thống bãi mìn dày đặc và phòng thủ kiên cố. Rõ ràng, kế hoạch quân sự do Navarre triển khai thể hiện quyết tâm cao nhất của Pháp nhằm chuyển bại thành thắng. Tập đoàn cứ điểm này được kỳ vọng trở thành một "máy nghiền thịt khổng lồ," đủ khả năng nghiền nát chủ lực của ta.

Kế thừa và phát huy truyền thống "trăm họ là binh", "cả nước một lòng", "toàn dân đánh giặc", Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã vận dụng, khơi dậy và phát huy sức mạnh của quân đội và nhân dân trong chiến dịch Điện Biên Phủ. Để phát huy sức mạnh của thế trận lòng dân trong chiến dịch Điện Biện Phủ, Đảng, Chính phủ, đứng đầu là Chủ tịch Hồ Chí Minh đã có quan điểm, chủ trương, giải pháp tạo ra những nhân tố, điều kiện để quy tụ, khơi dậy lòng yêu nước, làm cho tất cả các tầng lớp nhân dân đều đồng lòng kháng chiến, tạo nên sức mạnh vô địch của chiến tranh nhân dân Việt Nam. Đó cũng là thế trận cả nước đánh giặc, một thế trận đã buộc Pháp phải đánh với cả một dân tộc vốn có một "tư chất quân sự khá đặc biệt" và một nền nghệ thuật độc đáo biết "lấy đại nghĩa thắng hung tàn", "lấy ít địch nhiều", "lấy nhỏ thắng lớn", "lấy yếu thắng mạnh" [4].Thế trận đó đã phát huy truyền thống "toàn dân vi

binh" – cả nước đánh giặc, ở đâu có địch, ở đó là chiến trường, làm đảo lộn thế trận tiến công đầy học thuyết quân sự của kẻ thù rơi vào chỗ bế tắc và mất phương hướng để tiếp tục tiến hành chiến tranh theo ý muốn của mình

Kế thừa nghệ thuật quân sự trong lịch sử, chiến dịch Điện Biên Phủ thắng lợi là nhờ chiến tranh du kích của ta đã phát triển đến trình độ cao, với nhiều hình thức phong phú như: đánh giao thông, đánh hậu cứ, đánh trong thành phố, đấu tranh vũ trang kết hợp với đấu tranh chính trị, làm binh vận. Trên chiến trường toàn quốc, đã diễn ra một sự phối hợp quy mô rộng lớn giữa mặt trận chính diện và mặt trận sau lưng địch. Chính nhờ sự phối hợp kỳ diệu đó, lực lượng chủ lực ta đã rảnh tay tập trung một lực lượng lớn, thực hiện cuộc tiến công quyết chiến chiến lược tiêu diệt tập đoàn cứ điểm Điện Biên Phủ. Sự chỉ đạo kết hợp chặt chẽ chiến tranh du kích với chiến tranh chính quy và phát huy hiệu quả chiến lược của hai phương thức đó, là một biểu hiện độc đáo, đặc sắc của nghệ thuật quân sự chiến tranh nhân dân Việt Nam [7].

Phát huy cao nhất sức mạnh tác chiến hợp đồng binh chủng, tập trung ưu thế binh hỏa lực, đánh dứt điểm từng trận then chốt . Chiến dịch Điện Biên Phủ năm 1954 là trận đánh hiệp đồng binh chủng quy mô lớn đầu tiên của Quân đội nhân dân Việt Nam. Phía lực lượng ta tham gia chiến dịch, bên cạnh các đại đoàn bộ binh (9 trung đoàn), có một Đại đoàn Công - Pháo (351) và một trung đoàn pháo cao xạ (367). Tương quan lực lượng giữa ta và địch ở chiến trường Điện Biên Phủ, ta đã chiêm ưu thế về bộ binh, lực lượng pháo binh và địch tương đương nhau, tuy nhiên về phương tiện chiến đấu địch lại chiếm ưu thế tuyệt đối về xe tăng và máy bay. Vấn đề quan trọng trong chiến đấu chính là việc sử dụng lực lượng, vận dụng cách đánh chiến dịch sao cho phù hợp. Thắng lợi của ta trong đợt đầu của chiến dịch đã thể hiện rõ tính đoàn kết chiến đấu chặt chẽ, tạo ưu thế binh hỏa lực hơn hẳn địch, dứt điểm từng cụm cứ điểm, vừa chiến đấu vừa rút kinh nghiệm trận trước cho trận sau, củng cố lực lượng sau từng trận, từng đợt chiến dịch và có điều kiện chuẩn bị cho bước tiếp theo. Cách đánh này chính là bước phát triển mới của nghệ thuật chiến dịch trong một chiến dịch tiến công trận địa quy mô lớn nhất của quân đội ta trong kháng chiến chống Pháp, được đánh dấu bằng việc xác định đúng phương châm tác chiến chiến dịch "đánh chắc, tiến chắc".

Chiến thắng này không chỉ đánh dấu một bước ngoặt quan trọng trong lịch sử dân tộc mà còn gây chấn động toàn thế giới. Nó buộc thực dân Pháp phải ký Hiệp định Giơ-ne-vơ về Đông Dương, mở ra một trang sử mới cho sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc. Chiến dịch Điện Biên Phủ vì thế mãi mãi là biểu tượng sáng ngời của sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc Việt Nam.Thắng lợi của ta trong tiến công chiến lược Đông Xuân 1953-1954, mà đỉnh cao là chiến dịch Điện Biên Phủ đã chứng minh sự lãnh đạo sáng suốt, tài tình của Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh. Đây là một chiến thắng mang tầm vóc thời đại, có ý nghĩa to lớn, là sự kết tinh của nhiều nhân tố, sức mạnh tình đoàn kết dân tộc, sự giúp đỡ, ủng hộ của các nước anh em, bạn bè quốc tế và sự vận dụng linh hoạt trong nghệ thuật quân sự. Chiến thắng Điện Biên Phủ đã chứng minh một chân lý của thời đại là một khi các dân tộc bị áp bức, xâm lược nếu có ý chí kiên cường và đường lối đấu tranh đúng đắn, sáng tạo, biết đoàn kết đấu tranh thì dân tộc đó nhất định sẽ giành thắng lợi. Đồng thời, chân lý đó đã thôi thúc và cổ vũ các dân tộc còn thuộc địa trên thế giới đứng lên đấu tranh mạnh mẽ để tự giải phóng, thoát khỏi ách xâm lược của chủ nghĩa thực dân, đế quốc, giành lại quyền độc lập, tự do. Đây là một thắng lợi vẻ vang, một chiến công vĩ đại của nhân dân Việt Nam trong lịch sử chống ngoại xâm, đồng thời cũng là thắng lợi của các lực lượng yêu chuộng hòa bình, dân chủ trên toàn thế giới và trở thành biểu tượng của chủ nghĩa anh hùng và sức mạnh Việt Nam.

2.2. Chiến thắng Điện Biên Phủ - giá trị lịch sử và tầm vóc thời đại

Chiến thắng Điện Biên Phủ là bản anh hùng ca bất hủ thể hiện sâu sắc, ý chí, trí tuệ của Việt Nam trong thời đại Hồ Chí Minh, thật xứng đáng " được ghi vào lịch sử dân tộc như một Bạch Đằng, một Chi Lăng hay một Đống Đa trong thế kỷ XX, và đi vào lịch sử thế giới như một chiến công chói lọi đột phá thành trì của hệ thống nô dịch thuộc địa của chủ nghĩa đế quốc" [1]. Chiến dịch Điện Biên Phủ (13.3 –

07.5.1954) là một chiến dịch điển hình trong lịch sử cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp của quân và dân ta đánh thắng quân viễn chinh Pháp có tiềm lực quân sự mạnh, vũ khí trang bị hiện đại, Chiến dịch Điện Biên Phủ kết thúc với thắng lợi hoàn toàn thuộc về Nhân dân Việt Nam. Chiến thắng vĩ đại ở Điện Biên Phủ không những ghi vào lịch sử dân tộc Việt Nam như một mốc son rực sáng nhất trong thế kỷ 20, mà ý nghĩa và tầm vóc của sự kiện lịch sử trọng đại này không hề phai mờ, trái lại, những bài học lịch sử vẫn còn nguyên giá trị trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa .

Chiến thắng Điện Biên Phủ đã giáng một đòn chí mạng vào nền móng của thực dân Pháp và can thiệp Mỹ, đánh dấu sự sụp đổ của chủ nghĩa thực dân cũ trên phạm vi toàn thế giới. Báo hiệu sự thất bại chiến lược toàn cầu phản cách mạng của chủ nghĩa thực dân mới do đế quốc Mỹ cầm đầu. Tác giả Jules Roy đã thừa nhận: "Trên thế giới, Waterloo trước đây không gây tiếng vang bằng, Điện Biên Phủ thất thủ gây nỗi kinh hoàng khủng khiếp. Đó là một trong những thảm bại lớn nhất của phương Tây, báo trước sự sụp đổ của các đế quốc thuộc địa và sự cáo chung của một nền cộng hòa. Tiếng sấm Điện Biên Phủ vẫn hãy còn vang vọng"[6]. Chiến thắng Điện Biên Phủ của Việt Nam đã chứng minh rằng một dân tộc nhỏ có thể đánh bại cường quốc khi biết phát huy sức mạnh con người, vượt qua các yếu tố kinh tế và quân sự. Nó khích lệ các dân tộc thuộc địa, đặc biệt ở châu Phi và châu Mỹ La-tinh, trong cuộc đấu tranh giành độc lập. Đồng thời, điều này khẳng định nếu các dân tộc bị áp bức có lòng yêu nước, ý chí kiên cường và lãnh đạo sáng suốt, biết đoàn kết và khai thác sức mạnh nhân dân, họ nhất định sẽ thắng lợi.

Điện Biên Phủ chính là thắng lợi đầu tiên của các dân tộc thuộc địa trước đội quân xâm lược nhà nghề của một đế quốc lớn, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã viết: "Điện Biên Phủ như là một cái mốc chói lọi bằng vàng của lịch sử. Nó ghi rõ nơi chủ nghĩa thực dân lăn xuống dốc và tan rã, đồng thời phong trào giải phóng dân tộc khắp thế giới đang lên cao dẫn đến thắng lợi hoàn toàn" [5].Đồng thời, chiến thắng Điện Biên Phủ là chiến thắng chung của các nước trên bán đảo Đông Dương, chiến thắng của phong trào cộng sản và công nhân quốc tế, của phong trào đấu tranh vì hòa bình, tiến bộ xã hội trên toàn thế giới. "Đó là thắng lợi vĩ đại của nhân dân ta mà cũng là thắng lợi chung của tất cả các dân tộc bị áp bức trên thế giới. Chiến thắng Điện Biên Phủ càng làm sáng ngời chân lý của chủ nghĩa Mác - Lênin trong thời đại ngày nay: chiến tranh xâm lược của bọn đế quốc nhất định thất bại; cách mạng giải phóng của các dân tộc nhất định thành công" [5].

Chiến thắng Điện Biên Phủ là chiến thắng to lớn nhất của quân và dân ta trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và can thiệp Mỹ, là " trận công kiên lớn chưa từng có trong lịch sử kháng chiến từ trước đến nay đã kết thúc bằng sự toàn thắng của ta, là một trong những trận tiêu diệt lớn nhất trong lịch sử đấu tranh quân sự của các dân tộc nhỏ chống đội quân xâm lược nhà nghề của các nước đế quốc. Chiến thắng vĩ đại Điện Biên Phủ "chứng tỏ quân ta tiến một bước vượt bậc về mặt chiến thuật, kỹ thuật, chỉ huy tác chiến và xây dựng quân đội… chứng tỏ quân ta có một tinh thần anh dũng chịu đựng gian khổ phi thường, dân ta có sự cố gắng vượt bậc" [2].

Đánh giá về tác động to lớn của Chiến thắng Điện Biên Phủ đối với việc đàm phán và ký Hiệp định Geneva, Phó Giáo sư, Tiến sĩ người Mỹ C.Lentz đã nhấn mạnh: "Trận Điện Biên Phủ đã làm thay đổi thế giới. Quân đội nhân dân Việt Nam đã đánh bại thực dân Pháp. Chiến thắng góp phần khích lệ và củng cố vị thế của Việt Nam trong các cuộc đàm phán ngoại giao, ký kết Hiệp định Geneva chấm dứt chiến tranh, giải tán Liên bang Đông Dương và thừa nhận chế độ Cộng hòa dân chủ ở miền Bắc Việt Nam từ vĩ tuyến 17" [9]. Chiến dịch Điện Biên Phủ có ý nghĩa rất lớn và đã đi vào lịch sử nhân loại, vì đây là lần đầu tiên quân đội của một nước từng là thuộc địa ở châu Á đánh bại đội quân hiện đại của một cường quốc châu Âu, được hỗ trợ bởi đế quốc Mỹ trong một chiến dịch quân sự lớn. Chiến dịch này được xem là một thảm họa bất ngờ đối với thực dân Pháp và cũng là một đòn giáng mạnh với thế giới phương Tây, đã đánh bại âm mưu duy trì chế độ thuộc địa ở Đông Dương của Pháp và buộc Pháp phải đàm phán, ký kết Hiệp định Geneva về chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Đông Dương.

Chiến thắng Điện Biên Phủ thiêng liêng trong việc khép lại cuộc đấu tranh chống thực dân Pháp

của Việt Nam, đánh dấu sụp đổ chủ nghĩa thực dân và mở đường cho cách mạng giải phóng dân tộc toàn cầu. Nó chứng tỏ rằng một dân tộc dù nhỏ bé nhưng đoàn kết và được lãnh đạo chặt chẽ vẫn có thể giành thắng lợi. Cuộc chiến này cũng cho thấy sự trưởng thành vượt bậc của Quân đội, từ khởi đầu với 34 chiến sĩ và vũ khí thô sơ, đã phát triển mạnh mẽ dưới sự dẫn dắt của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh, từng bước thay đổi thế trận. Trước Điện Biên Phủ, quân ta đã thắng lợi trong nhiều chiến dịch như Việt Bắc Thu Đông, Biên Giới, Quang Trung, Nguyễn Huệ, Hoàng Hoa Thám, Hòa Bình, Tây Bắc. Trong chiến dịch này, Đảng huy động 5 đại đoàn và 26 vạn dân công, kết hợp sức mạnh con người, vũ khí, tổ chức lực lượng và nghệ thuật quân sự Việt Nam theo phương châm "đánh chắc, tiến chắc," liên tiếp tiêu diệt từng cứ điểm để giành thắng lợi hoàn toàn, mở ra kỷ nguyên mới cho dân tộc.

3. Kết luận

Dòng chảy thời gian không ngừng trôi, đã 70 năm từ ngày quân và dân ta giành chiến thắng Điện Biên Phủ. Sự kiện này vẫn nguyên giá trị, trường tồn trong tim mỗi người Việt Nam và vang danh thế giới. Yếu tố then chốt của chiến thắng là sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng, đặc biệt là Chủ tịch Hồ Chí Minh. Người không chỉ định hướng đúng đắn cho cuộc kháng chiến chống Pháp, mà còn trực tiếp chỉ đạo các chiến dịch. Tầm nhìn ấy góp phần lớn vào thắng lợi lịch sử này, kết thúc cuộc kháng chiến 9 năm. Đại tướng Võ Nguyên Giáp gọi đây là chiến thắng vinh quang nhất của Quân đội Việt Nam trong thế kỷ XX, có ý nghĩa lịch sử to lớn và ảnh hưởng mạnh mẽ đến phong trào giải phóng dân tộc toàn cầu. Theo nhà sử học Pháp Pierre Journoud, Điện Biên Phủ đã trở thành biểu tượng thức tỉnh cho các dân tộc bị áp bức.

Trên phương diện quốc tế, chiến thắng này chấm dứt chủ nghĩa thực dân cũ và mở đường giải phóng cho các dân tộc bị áp bức. Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nhấn mạnh Điện Biên Phủ là dấu mốc vàng son trong lịch sử, đánh dấu sự suy tàn của chủ nghĩa thực dân và sự vươn lên của phong trào giải phóng toàn cầu. Chiến thắng cũng cổ vũ mạnh mẽ phong trào giải phóng tại Mỹ La-tinh và Châu Phi, làm bùng nổ cao trào đấu tranh giành độc lập, nổi bật với thắng lợi của cách mạng Cuba năm 1959 và nhiều quốc gia khác. Năm 1960 gọi là "Năm Châu Phi" với 17 nước tuyên bố độc lập. Chiến thắng Điện Biên Phủ kết tinh sức mạnh đoàn kết dân tộc. Tiếp nối tinh thần đó, thế hệ trẻ hôm nay tiếp tục gặt hái thành công trong nhiều lĩnh vực. Đây là niềm tự hào, khẳng định ý chí kiên cường và sức mạnh dân tộc, khi cả đất nước phải chiến đấu gian khổ, hy sinh để dựng nên chiến công huyền thoại này.

Tài liệu tham khảo

[1] Ban Chỉ đạo tổng kết chiến tranh - trực thuộc Bộ Chính Trị (1966), *Tổng kết cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp - Thắng lợi và bài học,* NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội.

[2] Đảng Cộng sản Việt Nam (2001), *Văn kiện Đảng toàn tập (1954*) (tập 15), NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội.

[3] Hoàng Minh Phương (2014), *Mấy vấn đề lớn về chỉ đạo chiến lược, chiến dịch trong chiến dịch Điện Biên Phủ,* Tạp chí Lý luận Quân sự, số 1.

[4] Hoàng Phương (1984), *Từ chiến dịch Điện Biên Phủ đến chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử*, Tạp chí Nghiên cứu Lịch sử, số 1.

[5] *Hồ Chí Minh Toàn tập* (tập 11, 2000), NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội.

[6] Jules Roy (1994), *Trận Điện Biên Phủ dưới con mắt người Pháp* (Bản dịch của Bùi Trân Phượng, NXB Thành phố Hồ Chí Minh.

[7] Nguyễn Anh Cường (2014), *Vài nét về nghệ thuật chiến dịch trong chiến tranh nhân dân Việt Nam*, Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Mở TP. Hồ Chí Minh, số 9.

[8] Trần Trọng Trung (2005), *Cuộc đấu trí giữa hai bộ thống soái của ta và của địch* (trong cuốn: Điện Biên Phủ - hợp tuyển công trình khoa học), NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội, tr. 202-203.

[9] Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam, (2014), *Chiến thắng Điện Biên Phủ - Sức mạnh Việt Nam và tầm vóc thời đại,* NXB Khoa học xã hội, Hà Nội, tr. 200.

[10] Journoud, P. (2004), *Điện Biên Phủ - Sự thật lịch sử và huyền thoại chính trị,* NXB Thế giới, Hà Nội.

[11] Trần, B. Đ. (2004), *Một số suy nghĩ về Chiến thắng Điện Biên Phủ* (Điện Biên Phủ - 50 năm nhìn lại), NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội, tr. 42-45.